

Don Bosco en de Bijbel – 2° jaar – 40 – De Graankorrel sterft

Johannes 18,1-19,42: Goede Vrijdag ABC-jaar

Het Woord

Zij voerden Jezus weg; Hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgota. Daar kruisigden ze Hem, met twee anderen, aan weerskanten één, en Jezus in het midden. Pilatus had een inscriptie laten maken die op het kruis bevestigd werd. Er stond op 'Jezus uit Nazaret, koning van de Joden'. Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks, en omdat de plek waar Jezus gekruisigd werd dicht bij de stad lag, werd deze inscriptie door veel Joden gelezen. De hogepriesters van de Joden zeiden tegen Pilatus: 'U moet niet "koning van de Joden" schrijven, maar "Deze man heeft beweerd: Ik ben de koning van de Joden"'. 'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven', was het antwoord van Pilatus.

Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden. Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag'. Zo ging in vervulling wat de Schrift zegt: 'Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn mantel'. Dat is wat de soldaten deden.

Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder met haar zuster, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria uit Magdala. Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie Hij veel hield, zei Hij tegen zijn moeder: 'Dat is uw zoon', en daarna tegen de leerling: 'Dat is je moeder'. Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis.

²⁸ Toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei Hij: 'Ik heb dorst'. Er stond daar een vat water met azijn, ze staken er een majoraantak met een spons in en brachten die naar zijn mond. Nadat Jezus ervan gedronken had zei Hij: 'Het is volbracht'. ^{30b} Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

Het was voorbereidingsdag, en de Joden wilden voorkomen dat de lichamen op sabbat, en nog wel een bijzondere sabbat, aan het kruis zouden blijven hangen. Daarom vroegen ze Pilatus of de benen van de gekruisigden gebroken mochten worden en of ze de lichamen mochten meenemen. Toen braken de soldaten de benen van de eerste die tegelijk met Jezus gekruisigd was, en ook die van de andere. Vervolgens kwamen ze bij Jezus, maar ze zagen dat Hij al gestorven was. Daarom braken ze zijn benen niet. ³⁴ *Maar een van de soldaten stak een lans in zijn zij en meteen vloeide er bloed en water uit.*

Stilte bij het Woord

Don Bosco en het Woord

Binnen de beperkingen van deze gebedsbezinningen in het kader van DB200 is het niet mogelijk alle commentaren van Don Bosco bij Jezus' lijdensverhaal volgens Johannes op te nemen. Het gaat over achttien bladzijden.¹ Ik heb ervoor gekozen me te beperken tot die deeltjes, die betrekking hebben op verzen uit het einde van dit lijdensverhaal.

Bij vers 19,28. Op Goede vrijdag 14 april 1876 was Don Bosco te Rome. Hij gaf er een conferentie voor de literaire academie Arcadia. De titel van de conferentie was: 'Zeven woorden door Jezus op het kruis uitgesproken.' Hij zei: 'Zoals de eerste schuld een zonde van de keel was, zo wilde de goddelijke Heiland die uitwissen met het meest gevoelde lijden van de dorst. En zie toch het vijfde woord van Jezus aan het kruis ["Ik heb dorst"]. De diepbedroefde Redder hing al uren aan het kruis. Het vergoten bloed en de veelsoortige gedragen lasten hadden zijn meest aanbiddelijke lichaam uitgeput tot de ervaring van de hardste dorst. ... Sint Augustinus hield een bezinning over het mysterie van Christus' dorst. "Jezus heeft dorst," zegt hij, "maar dorst naar ons geluk, onze gezondheid, onze zaligheid. ... De man uit Nazianze² zegt dat Jezus dorst heeft om ons uit te nodigen om dorst te hebben naar Hem. En we kiezen ervoor Hem te beminnen: God heeft er dorst naar dat er naar Hem gedorst wordt. Hij heeft dorst naar onze zielen en zou tot het uiterste willen lijden om voor ons de weg van redding gemakkelijker te maken.'"³

Bij vers 19,30b. Het hoofd buigend als teken van gehoorzaamheid aan de Vader en van tederheid voor de mensen, geeft Hij de laatste adem en sterft. Jezus is dood! Wat een liefdevolle Jezus die als kind geboren wordt in een kribbe, wat een liefdevolle Jezus die dertig jaar het armste en meest geteisterde leven leefde, wat een liefdevolle Jezus die zich zozeer vermoeide om de wereld te onderrichten, en nu is Hij gestorven. Wat een liefdevolle Jezus die zoveel mirakels deed, die rondging in alle hoeken van Galilea, goeddoend voor allen. De mooiste, de meest beminnelijke van de mensenkinderen is dood. De wreedaards kruisigden Jezus, maar de echte oorzaak van zoveel pijnen en van de dood van Jezus zijn mijn zonden. Zij brachten Jezus tot de dood. Zie toch: die plagen, die bitterheden, die doornen, die spijkers en dat kruis zijn alle veroorzaakt door mijn onrechtvaardigheden. Vergiffenis, o Vader, ik smeeek U om vergiffenis. Maak dat ik zo'n overdreven misdrijf betreur en dat ik nooit meer met mijn zonden Uw lijden en dood veroorzaak.⁴

Bij vers 19,34. Don Bosco legt het verband tussen het water dat uit Jezus' zijde vloeit en het doopsel. We lezen: 'Het water uit Jezus' zijde, hoewel in een kleine hoeveelheid, is echter zozeer vermeerderd, voortdurend vermeerderd, en het zal in de toekomst nog vermeerderen. Dat is het water van het heilig doopsel waarin zij die al op die berg gestegen waren, gewassen en gereinigd werden, en waarin zij die in de toekomst zullen opstijgen gedoopt en gereinigd moeten worden. Daarin moeten allen die in het paradijs willen binnen gaan, ondergedompeld worden.'⁵

---

¹ Wirth, M., La Bibbia con don Bosco. Una lectio divina salesiana. II. I quattro Vangeli, Las, Rome, 2011, p. 643-661.

² Het gaat over de heilige Gregorius van Nanzianze (329-389), naar wie Augustinus (354-430) verwijst.

³ Memorie biografiche XII p. 636 (Italiaanse versie).

⁴ La figlia cristiana provveduta p. 54-55.

⁵ Memorie biografiche VI p. 868 (Italiaanse versie).

Een salesiaans woord bij het Woord

Het kan niet anders dan dat het kruis een plaats heeft in de spiritualiteit van de Salesiaanse Familie. We vinden het er letterlijk: 'De verwijzing naar *Jezus*, Apostel van de Vader, speciaal gezonden naar de kleinen, de armen en de zieken, motiveert iedere groep om een of ander van zijn hoofdlijnen in het licht te stellen: ... het verborgen leven van Jezus te Nazareth; de gehoorzame, arme en kuise Jezus; zijn figuur als barmhartige Samaritaan; Jezus als de Goede Herder die de kinderen zegent en rond zich leerlingen verzamelt; de Christus die op het kruis zijn barmhartige, offerende en schenkende liefde openbaart.'⁶

Op een andere plaats wordt het kruis verbonden met de barmhartigheid, net zoals Jezus aan de Vader vraagt hen te vergeven die Hem aan het kruis doen lijden: '... de liefde die altijd vergeeft, zelfs tot men slachtoffer wordt op het kruis.'⁷ Door te vergeven, zeker als dat pijn doet, worden we één met Christus, hebben we deel aan zijn lijden uit liefde.

Nog een ander aspect van ons leven wordt verbonden met Goede Vrijdag: '... de *ascese van loslaten* wanneer de gebeurtenissen ons dichterbij het kruis van Christus brengen.'⁸ Loslaten, het is een eigen kunst, maar noodzakelijk om open te komen voor de toekomst, letterlijk voor wat God naar ons toe laat komen.

De Constituties van de salesianen van Don Bosco verbinden Jezus' kruisdood met de gelofte van gehoorzaamheid: 'Soms gaat gehoorzamen in tegen onze neiging tot onafhankelijkheid en egoïsme, of kan het bewijzen van liefde vragen die moeilijk zijn op te brengen. Dat is het moment om op te kijken naar Christus die gehoorzaam was tot de dood ... Het mysterie van zijn dood en verrijzenis leert ons hoe gehoorzamen vruchtbaar voor ons is: "De graankorrel die in het duister van de aarde sterft draagt veel vrucht."⁹

Wat zou het goed zijn dat deze kerninhoud van ons prachtig geloof – dat lijden omwille van de liefde vruchtbaar is – aangebracht wordt bij kinderen en jongeren. In de opvoeding zou het niet mogen ontbreken aan volwassenen die in daad en woord getuigen van dat diep geloof: dat er Pasen komt als men lijdt omwille van de liefde. Want geen relatie kan stand houden waar dit niet gebeurt.

Het Woord in mijn (salesiaans) leven

Als ik mediteer over het lijden en de dood van Jezus Christus, wat is dan het belangrijkste dat ik Hem wil zeggen? Wat is het grootste kruis dat ik momenteel moet dragen? Blijf ik daarbij in de liefde?

---

⁶ Het Charter van de Salesiaanse Familie art. 5.

⁷ Idem art. 24.

⁸ Idem art. 34.

⁹ Constituties SDB nr. 71. Evangelisch citaat op het einde: Johannes 12,24.

Een salesiaans gebed met het Woord

Don Bosco,
Goede Vrijdag was voor u
een bijna constante realiteit.
Voor God, voor zijn Rijk
bent u talloze malen gestorven,
net als Jezus Christus.
En daardoor mocht u Pasen ervaren:
rijke vruchten van liefde,
overvloedige druiven van roepingen,
vele werken in dienst van jongeren,
een mooi aantal missionarissen
en zoveel meer.
Geef dat ook wij de kunst leren
van het sterven voor de liefde,
voor Gods Rijk, hier en nu. Amen.

De gebedsbezinningen van Bartimeus bij dit evangelie zijn de nrs. 90, 249, 250
zie www.bartimeus.be/bezinningen

© Eric Haelvoet 2015